

Чужому наукається,
Своєму не чужається...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНС-0204: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку:
BArclay 7-4125
УНС-0209: BArclay 7-5337

РІК LXXII. Ч. 170. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ВЕРЕСНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 15, 1965 No. 170. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 14-го вересня 1965

В АМЕРИЦІ

ВІСЬ-ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ 13-го ВЕРЕСНЯ СВОІМ ГОЛОСОМ ВРЯТУВАВ ДОЛЮ ПОПРАВКИ В СЕНАТІ і таким чином вирішив долю цього доповнення до фермерського законопроекту, згідно з яким секретар праці і надалі зможе визначати квоти на спровадження до ЗДА сезонних фермерських робітників. За ту поправку було 45 сенаторів і проти неї було стільки ж саме голосів. Віс-президент, як голова Сенату, скористав із свого права і вирішив долю проєкту в справі контролю над сезонними фермерськими робітниками. Коли б був перепав цей проєкт, то контролю над цими робітниками мав би мати секретар праці.

АСТРОНАВТ ГОРДОН КУПЕР І ЧАРЛЗ КОНРАД ГОТОВІ ЛЕТИТИ НА МІСЯЦЬ, — так вони заявили на першій публічній конференції. Вони твердять, що немає жадних непереможних перешкод, які стримали б від швидких космічних літ ніж той, який вони відбули впродовж 8-ох днів. Астронавт майор Френк Борман і командир Джеймс А. Лавелл, які в Джеймі-7 літають впродовж 14 днів при кінці цього року, або в січні 1966-го року — стоять перед найважливішою проблемою: «домашньою господаркою» в кабінеті, це значить перед справою харчів, фотокамерами, оптичним та іншим приладдям і порядкуванням кабінету. Астронавти бачили блискавки під час лету, але їхні апарати не могли цього фотографувати.

СЕКРЕТНА ПІДВОДНА СИСТЕМА ОХОРОНЯЄ СХІДНІСЬ УЗБЕРЕЖЖА ЗДА ПРОТИ ВОРОЖИХ СУБМАРИН. Ця алармова система називається Прокт Пезар. І вона має свої апарати-гідрофони під водою вздовж цілого східного узбережжя, і ці підводні гідрофони алармують про ворожі підводні човни на відстані кількох сот миль. Окремі гідрофони є поєднані з собою і тому охорона є певною, бо інше їх звуки могли б губитися в шумах океанів. Ця система є така певна, що планується забезпечити і західні узбережжя такими апаратами, які зможе алармувати команду про появу ворожих підводних човнів на відстані кількох соток миль.

АКВАНАВТИ СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО ЛЮДИНА МОЖЕ ЖИТИ І ПРАЦЮВАТИ ПІД ВОДОЮ. 12-го вересня перша партія акванавтів в числі 9-ох осіб закінчила 15-денний поїзд в кораблі флоту Сіле-2 і вийшла на поверхню. На місці цих акванавтів зійшла в корабель інша партія моряків, яка має на дні океану перебути також 15 днів. Астронавт командир Скотт Карпентер, який тепер є акванавтом, має залишитися, згідно з первісним планом, ще на 15 днів, хоч його вкисла в палець риба скорпіон. Внаслідок цього припиняється на одну годину вихід акванавтів, бо один із них, д-р Роберт Зоненбург, мусів оглянути рану астронавта-акванавта Карпентера.

ПЕРУВІАНСЬКА АРМІЯ ПОЧАЛА НАСТУП НА КОМУНІСТИЧНУ ПАРТИЗАНКУ, яка діє в горах в районі Кузко. В першому бою відділи Четвертої армії вбили 5-ох комуністичних партизанів і поранили більше число, яке важко було устатити. З урядових військ не було вбитих ані пораниених, але три воїни замерзли, загубившись в сніговій. Між перувіанськими воїнами є американські фахівці від поборова комуністичних підвирних дій. Снігові є перешкодою, щоб можна було послугуватися літаками і гелікоптерами в цьому терені, який має ширину на 16,000 стій заввишки.

У СВІТІ

ЛІДЕР ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКИХ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІВ, ПОСАДНИК ЗАХІДНОГО БЕРЛІНУ ВІЛІ БРАНДТ ЗАЯВИВ в ході передвиборчої кампанії, що коли б він став канцлером, то вимагав би від З'єднаних Держав, щоб вони втиснули Західню Німеччину у спосіб найкращого продуктування атомової енергії. Брандт твердить, що повинна відбутися конференція американських та західно-німецьких фізиків, на якій вони розглянуть б німецьку програму використання атомової енергії для мирних цілей. В найближчу неділю відбудуться в Західній Німеччині парламентські вибори.

63 УЧЕНІ З ЗДА, ЄВРОПИ, КАНАДИ І ПІВДЕНОЇ АМЕРИКИ ЗВЕРНУЛИСЬ з закликом до еспанського уряду, щоб той відкликав репресії, застосовані до 5-ох еспанських учених, що ім еспанський уряд закинув сприяння протирежимовим демонстраціям університетської молоді. Цей заклик зроблено у формі листа до еспанського міністра освіти від закордонних учасників на 11-му міжнародному конгресі романської лінгвістики і філології, що відбувся в Мадриді 1-9 ч. р.

КОМУНО-КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧУ ЕН-ЛАЙ НАЗВАВ «обманом» твердження лідера демократичної більшості в Сенаті, сен. Майка Менсфілда, наче б ЗДА були готові «дискутувати» про так званих чотирьох пункти, проголошені 12 квітня ч. р. прем'єром Північного В'єтнаму, як передумову для замирення у В'єтнамі. Чу Ен-лай заявив, що вислано до В'єтнаму «масових військових підкріплень» та поширювання тамтешньої американської «агресії» ласково перенести двом першим згаданим точкам: визнання повної суверенності і територіальної непопорушності цілого В'єтнаму та відкликання з В'єтнаму всіх чужих збройних сил.

У НОРВЕГІ ПІДУТЬ ВІД МІНУЛОГО НЕДІЛІ ПАРЛАМЕНТАРНІ ВИБОРИ, але підрахування голосів в усіх оселях, розсіяних на території довгий на 1,000 миль дуже складне, хоч ціле населення Норвегії нараховує 4,000,000 душ. Впродовж 30-ох років, за винятком кількох останніх тижнів, правила в Норвегії Соціалістична партія, яка від 1961 р. мала 74 мандати на всіх 150 парламентарних мандатів, 4 опозиційні партії мали теж 74 мандати, а язичком у вазі становили два мандати лівих соціалістів: вони ввесь час підтримували уряд, але кілька тижнів тому відтігли ту підтримку й уряд прем'єра Ейнара Гергардсена впав. За тимчасовими підрахунками Соціалістична партія прогнала, а виграла коаліція 4-ох демократичних партій.

У КАЗАВ'ЯНЦІ В МАРОККО РОЗПОЧАЛАСЯ в минулий понеділок конференція «на вершинах» 12-ох арабських країн, що її відкрив марокканський король Гасан II. В конференції беруть участь королі і президенти 12-ох арабських країн. Однак ту конференцію бойкотує тунісний президент Габіб Бургиба, який на кілька годин перед її відкриттям з'ясував в радіо причини бойкотування того з'їзду: гім єгипетського президента Насера диктувати всім іншим арабським державам.

БРИТАНІЯ ДІСТАЛА ДОПОМОГУ ВІД 10-ОХ ДЕРЖАВ у висоті одного більшого доларів задля скріплення англійського фунта штерлінга. На цю суму склалися банкі Австрії, Бельгії, Канади, Західної Німеччини, Італії, Японії, Голландії, Швеції, Швейцарії і З'єднаних Держав.

ДРУГИЙ ВАТИКАНСЬКИЙ СОБОР РОЗПОЧАВ СВОЮ ЧЕТВЕРТУ СЕСІЮ

На цій світлинці видно, як Папа Павло VI кладе оливу гатуку, символ миру і братерства, на кам'яній плиті в Мавзолею у Римі, де похоронені жертви нацистського терору. При цій нагоді виступив промовою з гострим напругуванням тоталітаризму взагалі та зокрема переслідування Церкви тоталітарними режимами поза заціною заслоною.

Рим. — Другий Ватиканський Собор Католицької Церкви розпочав у вівторок 11-го вересня ч. р. свою четверту, найголовнішу і, мабуть, останню сесію. П'ятою сесією парадний поїзд 2,500 членів Собору, найвищих скархів Католицької Церкви, між ними й українських. На той перший день наради четвертої сесії була передбачена промова Папи Павла VI, який формально мав відкрити сесію і відчитати 20-сторінковий текст закладів до більшості приготуваної промови. Непогодженнями з ще 11 справ Собору, однак покищо поставлено на денний порядок тільки чотири: справа релігійної свободи, Церква у новітньому світі, життя і завдання духовника та місія діяльності Церкви. Найголовнішою із несподіваних справ є контроверсійна проблема релігійної свободи: проєкт даного декрету схвалено на 54-ох сторінках. Головою тезою цього декрету є створення, що нікого не можна примусити до вірування всупереч його совісті. Німецький кардинал Юліус Денфнер з Мюнхену, один із чотирьох голів Собору, які чергуються у керівництві нарадами, заявив у пресовій конференції, що Ватиканський Собор повинен закінчитися перед Різдом, але остаточного терміну це не визначено. Він висловив оптимізм щодо швидкості ефективності наради Собору.

Українці Вінніпегу прощали інж. Вол. Коссара із його виїздом до Торонта

Вінніпег, Ман. — Відомий широко в Канаді і в ЗДА громадянський діяч, довголітній координатор і заступник президента Комітету Українців Канади, засновник Українського г.о. Національного Об'єднання, як також довголітній член керівних органів Українського Народного Союзу, останніми роками член гол. Контрольної Комісії УНС інж. Володимир Коссар залишив Вінніпег і переїхав на постійне перебування до Торонта, де живуть тепер його діти. З приїзду його від'їзду, президія КУК в порозумінні з місцевими організаціями влаштувала прощальний вечір, що відбувся в готелі Чарльз у Вінніпегу, в якому взяло участь понад 40 осіб, представників різних місцевих організацій і представників преси. Вечір відкрив короткою промовою президент КУК о. д-р В. Кушнір, підкресливши великі заслуги інж. В. Коссара в розбудові українського життя в Канаді. Від вінніпегської філії УНО, всіх братів організацій і від місцевого відділу Українського Н. Союзу зворушив мгр. І. Геврик. Від Союзу Українських Самостійників і КУК прощав інж. Коссара генеральний секретар президія КУК В. Сарчук. Він підкреслював такі шляхотні прикмети інж. В. Коссара як твердість і ширість, як теж його розсудливість. Від організованого у ветеранській організації воїнів про-

щав інж. Коссара І. Карасевич, підкреслюючи воїнські чесноти інж. В. Коссара як колишнього о.о. українського воїна і великого українського патріота. Від Жіночого КУК попрощала інж. Коссара пані Н. Вахуч. Довгою промовою прощав інж. Коссара сенатор П. Юзик, підкреслюючи його великі заслуги у створенні Українського Національного Об'єднання та Осереду Української Культури і Освіти. Дуже теплими словами прощала інж. Коссара і його дружину від українського жіноцтва пані Марія Діма. Воно підкреслювало великі заслуги інж. Коссара як будівельного нашого організаційного життя в Канаді. Від Ліги Визволення України прощав інж. В. Коссара мгр. І. Іванчук. З черги прощав інж. Коссара голова дирекції Шевченківської Фундації д-р І. Галинка, який згадав про перші роки інж. Коссара в Едмонтоні, про перші його кроки на полі організації і розбудови життєвої української спільноти в Канаді.

Видімо зворушений, інж. В. Коссар подякував всім, що його прощали з від'їздом із Вінніпегу. При кінці того вечора, президент КУК, о. д-р Кушнір вручив інж. Коссару на пам'ятку від КУК і усіх присутніх книжку про містечку творчість Тараса Шевченка, що її видав КУК, з підписами усіх присутніх на тому вечорі.

Померла письменниця Текля Білецька співробітниця „Веселки“
Шигаю. — В суботу 28 серпня ч. р. померла тут після важкої і довгої недуги письменниця і педагог Текля Білецька, довголітня учителька галицьких шкіл і авторка низки оповідань і казок для дітей, друкованих на сторінках львівських журналів „Світ Дитини“, „Малі Друзі“ й ін. В 1959 р. в Торонто у В-ві „Нашим дітям“ — ОІДЛ — появилася збірка казок Покійної п. н. „Бабусині казки“.

Покійна була активним членом Об'єднання Письменників Дитячої Літератури і співпрацювала у видаванню

У ТАНТ ПРОДОВЖУЄ БЕЗВИГЛЯДНІ МИРОВІ РОЗМОВИ З ЛІДЕРАМИ ІНДІЇ

Нью Делі. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант перевів повною двогодинну розмову з індійським міністром закордонних справ Свараном Сингхом, після чого мав „діловий обід“ з індійським президентом Сарвепалі Радакрішнаном, віс-президентом Закордонним, прем'єром Лал Багадуром Шастрі й іншими членами індійського уряду. Крім того, У Тант розмовляв довго з совєтським шарже д'аффер Алексисом Родіоновим: за газетними твердженнями — У Тант обмірковував з отим совєтським представником можливість поворотної подорожі через Москву. У Тант будинок хоті мати безпосередню опінію совєтських головачів про індійсько-пакістанський конфлікт, потрібну йому для звіттування перед Радою Безпек ООН. Совєтський прем'єр Алексій Косігін зголосив новий заклик до Індії і Пакистану, щоб вони припинили взаємні воєнні дії, а державний секретар Діа Ракс, вийшовши з закритого засідання сенатської Комісії для закордонних справ, протиставив будинок миролюбне становище Сов-

Інж. Михайло Гаврилів-Бояр переобраний на голову Гетьманської Організації

Клівленд, Огайо. На голову Української Гетьманської Організації Америки (УГОА) переобрано на з'їзді, який відбувся тут в дні 4 і 5 вересня ч. р., відомого гетьманського діяча інж. Михайла Гаврилова-Бояра. Після відкриття з'їзду в суботу 4 вересня і проведення молитви проф. Михайлом Чемним, відчитано привіт з'їзду дові Керманча Гетьманської Руку Гетьманівни Єлизавети Скоропадської, Усені привіт від Гетьманської Ради склав полк. Архип Кмет. Президію З'їзду обрано в складі д-р Богдан Коваль, президент; д-р Володимир Трутенко, заст. президію, інж. Ст. Цал і Павло Маренко, секретарі. Після прийняття порядку нарад і вибору Президії й комісії звіттувала уступаючи Головна Управа УГОА (голова та її члени), Гол. Контр. Комісія, Головний Суд, представництво УГОА при Централі УККА, як також делегати кількох канадських відділів УГОА. Того ж дня, в суботу, о. год. 8-ий вечора, відбулася для учасників з'їзду, делегатів і гостей та ширшого громадянства, в аудиторії „Парма Сініор Гайскул“ доповідь ради. Дм. Левчука на тему „Сучасний стан УС-СР і перспективи визволення“ та концерт з багатою програмою.

Другого дня обговорено справу гетьманської преси і видавництва, і на внесок номінаційної комісії обрано нову Головну Управу в складі: голова — інж. Михайло Гаврилів-Бояр; 1-й заст. голова — Михайло Чемний; члени Головної Управи — проф. д-р Ю. Яремкевич, д-р Богдан Коваль, Омелія Бей, сотні. Степан Цал, Микола Небоженко, Любомир Бей, Євген Драгид, Степан Гава, Ів. Мельник. Головна Контр. Комісія: голова — дир. Олександр Наконечний; члени — Пантелеймон Клименко, Василь Яворський, інж. Микола Рознатовський, Василь Івасик-Борис. Головний Організаційний Суд: голова — д-р Володимир Бахчиський; члени — Василь Сеґейда, д-р Володимир Чума, сотні. Петро Солодзь-Злинський, інж. Іван Калінович. Опісля обговорено й вирішено справу Гетьманського Фонду, представництво УГОА в УККА, як також справу Світового Конгресу Вільних Українців та прийнято резолюції з'їзду.

Посвячення нової пластової оселі „Писаний камінь“ коло Клівленду

Клівленд. — В неділю 12 ч. р. відбулося святочне посвячення недавно закупленої площі на пластові табори в Міддлфілді, Огайо. Незважаючи на дощ в посвяченні взяло участь 200 пластунів і пластунок та коло 500 гостей. Крім господарів — Пластової Станиці Клівленд — у святі взяли участь делегати пластунів з Бофало, Літлроу, Лорейну, Кентону і Акрону, делегати ССМА з Клівленду та Парми. 40 представників місцевих організацій і товариств та численні батьки і приїздили Пласту. Пластовий провід репрезентували голова ГПР п.о. О. Бойчук та голова КПС п.о. Ю. Ференцевич, якому склав завіт станиційний Клівленд п.о. Р. Полатайко. Польову Службу Божу відправив о. І. Оршикевич та отці В. Шиманський і о. д-р В. Пелліх. Під час Служби Божої промовляв до пластової молоді о. І. Оршикевич. Зараз після Служби Божої відбулося посвячення оселі та посадження дуба в століття народин найбільшого Добра Пласту Митрополита Кир Андрея Шептицького. До зібраних промовляли о. д-р В. Пелліх, б. пласто-

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

О. МІТРАТ ЯКІВ ПЕРРІДОН ЗАГИНУВ В АВТОВІН КАТАСТРОФІ
Мюнхен, Зах. Німеччина. — Тижневик „Шлях перемог“ подає вістку, що дня 1-го вересня ч. р. загинув в автовін катастрофі в Голландії кол. довголітній ректор Малої Семінарії у Львові, востаніс Генеральний Вікарій для українців католиків у Бельгії, Голландії й Скандинавії, 65-літній о. м. Митрат Яків Перрідон. Похорон відбувся на цвинтарі Кросвейк у Роттердамі.

УКРАЇНСЬКІ МОВОЗНАВЦІ ВІЗЯЛИ УЧАСТЬ В КОНГРЕСІ ДІАЛЕКТОЛІГІВ У НІМЕЧЧИНІ

Марбург, Німеччина, (Б. В.-о.). — Тут відбувся в дні 5-10 вересня другий Міжн. Конгрес Діалектологів з участю вчених різних країн, а тому ЗДА й Канади. З українців із доповідями виступали д-р Ол. Горбач і д-р Я. Рудницький. Крім цього в конгресі взяла участь пані Галина Горбач із Франкфурту. Українці приймали участь у дискусіях, а проф. Рудницький був президію, конгресу однієї з конгресових сесій дня 9 вересня. В міжнародній виставці мовознавчої літератури в Марбурзькому університеті були заступлені видання УВАН з Канади, що було офіційно відмічено в конгресовій книзі нарівній з іншими науковими установами й товариствами. З підсвідомості України ніяких науковців не було.

КОНГРЕС „ОБНОВИ“ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег. — В дні 4-6 вересня ч. р. відбувся тут Сьомий Конгрес Об'єднання Українських Католицьких Студентів в Канаді. Програму доповідь на конгресі, що проходила у Форт Гері готелі, вголосив основоположник „Обнови“ Митрополит Кир Максим Германюк, а головним промовцем був президент УККА, проф. д-р Лев Е. Добрянський з Ва-

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ЗНАХІДКИ В „ОЛВІЙ“
Недалеко від села Парутин. Очаківського району на Миколаївщині, розташована „Ольвія“. Це руїни стародавнього грецького міста, що засноване було, як відомо, в VI віці до нашої ери і проіснувало дев'ять століть. Тепер роблять там розкопки. Розкопавши ряд мешканських будинків. Один з них, як свідчить напис на мармуровій плиті, належав жерцєві Агратові. Знайдено рештки архітектурних оздоб, глиняні (випалені) і мармурові скульптури різних богів та богинь. Найвидатнішою рідкісною знахідкою є статуєтка богині Артемиди заввишки понад 40 сантиметрів, що належить до III віку нашої ери. Артеміда зображена в стрімкому русі. На ній гарна одежа, на ногах — мисливські чобітки.

Знайдено також старовинний посуд, монети, різноманітні кістяні та металеві вироби. Багато пам'яток ремесла і мистецтва (з „Радянської України“ 28 серпня).

АНСАМБЛЬ ПАВЛА ВІРСЬКОГО НА КУБІ
У Галаці (Куба) виступав ансамбль тавпо Української ССР під керівництвом Павла Вірського.

Газетні галетні опублікували світлинки концерту і захоплено писали, що ансамбль — один з найкращих у світі. („Радянська Україна“ з 21 серпня)

З ОДЕСИ ДО КАЙРУ

Велику кількість варетів, пристосованих для роботи в умовах гарячого пісочного, вивозять з Одеси до Каїру, — пише „Радянська Україна“ з 31 серпня.

З України вивозять до Арабії потужні самохідні

шингтону. Головою Канадської Федерації Товариства Українських Студентів Католиків „Обнова“ вибрано на час двох років студента К. П. Алілуя з Вінніпегу.

НОВА КНИЖКА ГНАТА О. ДІБРОВА

Нью Йорк. — Відомий український поет й есеїст Гнат О. Діброва, що живе в ЗДА, опублікував під назвою „Фрагменти з монокітні“ — третю книжку своїх афоризмів, сенцій і роздумів. Перші дві книжки вийшли були під назвами „Подорож у світ“ (1955), і „З джерел буття“ (1960). Крім названих книжок Гнат О. Діброва є автором збірок поезій „Шляхи і думи“ (1946), „Кладка виднів“ (1953), „Гамі далечини“ (1957) та „Рух і гармонія“ (1963).

ПРОФ. ІГОР ХМІЗ ВЕДЕ АРХЕОЛОГІЧНІ РОЗКОПИ І ДОСЛІДИ У БРАЗИЛІ

Куритиба. — Бразилійський щоденник „Діаріо до Парана“ з 13 травня ч. р. опублікував широке інтерв'ю з українським науковцем, професором археології в Паранському університеті, Ігорем Хмізом, під проводом якого ведуться археологічні розкопки в місцевості Салто Гранде, над рікою Ігуас. Проф. Ігор Хміз є співробітником низки наукових інститутів та асоціацій і головою Університетського Центру Археологічно-Антропологічних Студій у Куритибі.

Д-Р ІВАН ВАЩІК ПОМЕР У ФОРТ ВІЛЛІАМ, ОНТ.

Форт Вільям, Онт. — У вівторок 31 серпня помер тут на 65-ому році життя д-р Іван Ващик, довголітній лікар в цьому місті. Похорон відбувся в четвер 2 вересня з української православної церкви св. Благовіщення на цвинтарі Манівту. Незадовго до смерті д-ра І. Ващика загинув у нещасливому випадку його син.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ЗНАХІДКИ В „ОЛВІЙ“
Недалеко від села Парутин. Очаківського району на Миколаївщині, розташована „Ольвія“. Це руїни стародавнього грецького міста, що засноване було, як відомо, в VI віці до нашої ери і проіснувало дев'ять століть.

Тепер роблять там розкопки. Розкопавши ряд мешканських будинків. Один з них, як свідчить напис на мармуровій плиті, належав жерцєві Агратові. Знайдено рештки архітектурних оздоб, глиняні (випалені) і мармурові скульптури різних богів та богинь. Найвидатнішою рідкісною знахідкою є статуєтка богині Артемиди заввишки понад 40 сантиметрів, що належить до III віку нашої ери. Артеміда зображена в стрімкому русі. На ній гарна одежа, на ногах — мисливські чобітки.

Знайдено також старовинний посуд, монети, різноманітні кістяні та металеві вироби. Багато пам'яток ремесла і мистецтва (з „Радянської України“ 28 серпня).

АНСАМБЛЬ ПАВЛА ВІРСЬКОГО НА КУБІ

У Галаці (Куба) виступав ансамбль тавпо Української ССР під керівництвом Павла Вірського.

Газетні галетні опублікували світлинки концерту і захоплено писали, що ансамбль — один з найкращих у світі. („Радянська Україна“ з 21 серпня)

З України вивозять до Арабії потужні самохідні

Роман С. Голіят

Український Інститут Америки в Нью Йорку

(На основі інтерв'ю з директором УІА Юліаном Ревасем)

Ідея створення Українського Інституту Америки виникла від бл. п. Володимира Джуса, українського промисловця й філантропа. В 1948 р. лікарі дораджували Вол. Джусові піддатися операції ушкодженій правій стороні легенів, бо без того його життя буде почислене на дні, і, мабуть, ця непевність про завтра прискорила реалізацію його задумів. 1948-го року, 3-го травня, Український Інститут Америки був зачартерований в Олбані, НьюЙорк, 15-го того ж року відбулися перші збори. В Парку Лейку, Вест Айленд, Лонг Айленд куплено для УІА будинок і парцелю. 28-го жовтня 1953-го року розпочато там урядування. В 1959-му році цю посылість відкупили від Інституту оо. Василіани за 30,000 дол.

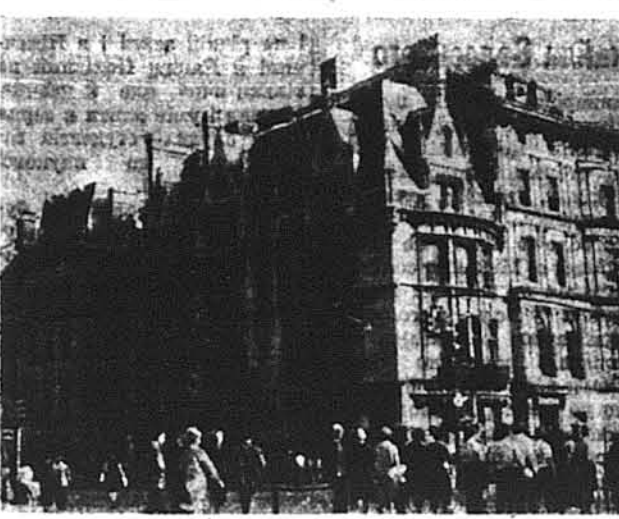

Теодор Джус, президент УІА

Дім Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-й вулиці в Нью Йорку куплено 1-го серпня 1965 року за 250,000 дол. Компанія Джуса в Бабилоні, Н. Й., позичила на закуп дому понад 150 тисяч дол., що й допомогло скоро купити імпозантно-

чив, що дім, в якому він жив, має бути останнім продажним об'єктом. Бл. п. Володимир Джус, довідавшись від приватних джерел про продаж цього об'єкту, як президент Українського Інституту Америки негайно припоручив своєму фінансовому дорадникові закупити цей будинок, що й вдалося зrealізувати. В годину після підписання контракту приватні фірми офірували Вол. Джусові 150 тисяч зарібок, а в 1961-му році хотіли купити цей будинок за один мільйон доларів, а будівельні фірми пропонували 800 тисяч готівкою та подібний величезний дім між 65-79 вулицями в цьому кварталі 5-тої Енью. Вол. Джус відкидав всі пропозиції, постійно підчеркуючи, що, коли б комуся вдалося нас заманити гримши, то, мабуть, вже ніколи не зможемо українці приміститися на 5-ій Енью.

Офіційна дедикація відкриття Українського Інституту Америки відбулася в 1956-му році. Головна Управа Інституту запланувала відзначити 15-річчя існування Інституту в дні 22-го листопада 1963-го року, та з приводу державної жалоби (вбиття президента Джона Ф. Кеннеді) відзначення перенесено на 21-го лютого 1964-го року. Тоді символічно був спалений моргедж Українського Інституту Америки, Покійний фундатор Інституту бл. п. Володимир Джус в міжчасі зложив поважні фінансові пожертви, що дали можливість в цілості сплатити моргедж. За свого життя бл. п. Володимир Джус постійно підчеркував, що хоче всі справи Українського Інституту Америки привести до такого порядку, що коли б йому щось сталося, все було чисте і щоб не казали, що

Будинок Українського Інституту Америки в Нью Йорку

старий Джус заплував фінансові справи Інституту.

При спаленні моргеджу Вол. Джус заявив, що це найщасливіша хвилинка його життя, та що він поладив всі справи Інституту як слід. Не минуло 4 місяці від тієї радісної хвилини, як у п'ятницю 19-го червня 1964-го року несподівано він помер. При річній перевірці в місяці травні 1964-го року в Медісел Сентер в Нью Йорку, де знаходяться уфоновані В. Джусом 2 ліжка для українців, які в потребі можуть безкоштовно з них користуватися — за рекомендацією директора Українського Інституту Америки пана Юліана Реваса, — лікарі ствердили, що стан здоров'я Володимира Джуса є дуже добрий. Та доля перекрескує плани людини. В п'ятницю, 12-го червня 1964-го року, Володимир Джус похований в мешканні в Бабилоні й вдав так нещасливо, що зламав ребра на правому боці грудей, які натиснули на легені і спричинили комплікації та кінець життя єдиного українського філантропа.

Бл. п. Володимир Джус відійшов передчасно, не маючи змоги зrealізувати ще кілька коначних для українців у ЗДА своїх власних філантропічних проєктів. Українська спільнота в ЗДА вдячна йому за його неперевірений досі жест, за Український Інститут Америки. Президент Українського Інституту Америки, у вступному слові англосмовної публікації про УІА писав: „Одним з передових завдань цієї організації повинно бути помагаючи талановитим молодим людям досягнути високої освіти й здобути вищі позиції в усіх галузях американського життя: виховати майбутніх провідників для культурного й організаційного життя й забезпечити їм репрезентативні приміщення, де наша молодь могла б зустрічатися, як річний з річним". Його ідеєю було, щоб нова генерація, яка родилася поза межами України, — зміла віднайти себе в Інституті.

Український Інститут Америки здобув призначення серед українців, і американців. Це справді найкращий культур. український центр, куди кожному з приємно зайти навчати в товаристві чужинської репрезентативності. Не має тут нічого дивного, що УІА має стільки офірт купів, бо це одна з імпозантних будівель при 5-ій Енью в Нью Йорку. Це французько-готичний стиль будови, яку проєктував славний архітект Самфорд Вайт. Інститут має 6 поверхів, автоматичний 4-особовий ескалатор, 27 кімнат, та модерну кухню. Це все разом займає біля 20,000 квадратних стіп поверхні підлоги.

Український Інститут Америки з вільний від оподаткування декретом з дня 20-го квітня 1954-го року. І всі жертводавці можуть

Ю. Перхорович.

Ще про українське весілля

У 151-159 числах „Свободи“ був уміщений спогад Х. Довгалюка „Весілля у Кри-від Луц“, де при кінці автор просить про увагу та доповнення. Згідно з бажанням хочу додати кілька слів.

Майже кожна місцевість на Волині має свої особливості в обрядах, але деякі однакові по всій Волині. Наприклад молоді до шлюбу завжди йдуть, а не йдуть. Знаю випадок, коли шлюб відбувався в хаті напроти церкви (через дорогу). Молоді сні на віз й поїхали в напрямку протилежному від церкви, потім завернули на іншу вулицю й з другого боку під'їхали до церкви; батьки ніколи не бувають на шлюбі дітей у церкві; молодих обсяпають після виходу з церкви, а не перед шлюбом; перезда буває на другий (часом навіть 3-тій) день, а не того самого дня; не згадане обрізування кося, яке давніше входило в обряд.

Але у весільних звичаях Волині зустрічаємо обряди, які нас близько в'яжуть з стародавнім світом і мають багато спільного з весільним обрядом стародавніх римлян патріциїв. В Римі лише патріциї мали пенатів — богів опікунів родини („манес“ — душі померлих предків: по-р'ви. з нашим „зана“ — при-чид). Пленатів не мали. У патріциїв, коли молоду приносили до дому молодого, то хтось з родичів (найчастіше дядько) переносив її через поріг, щоб припадком не зачепились або не доторкнулись одягом порога чи одвірка, що було дуже злим знаком. У нас молода обережно переступає поріг.

Після смерті першого президента Вол. Джуса одностайно вибрано на президента його сина, Теодора Джуса. Для характеристики нового президента УІА висвітлює загалом, що минулого тижня від Філадельфії і привіз експонат Українського Етнографічного Музею, щоб цей дорісок української культури виставити в Інституті для перегляду ширших кол українських і американських відвідувачів.

Адреса Інституту: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, N. Y. 10021. Tel.: BU 8-8660.

Відтати від оподаткування свої пожертви на цілі УІА.

Український Інститут Америки має 34 звичайних членів, 12 центральних організацій та 6 місцевих. Організації сплачують щороку по 25 дол. — і мають дорадний голос.

Після смерті першого президента Вол. Джуса одностайно вибрано на президента його сина, Теодора Джуса. Для характеристики нового президента УІА висвітлює загалом, що минулого тижня від Філадельфії і привіз експонат Українського Етнографічного Музею, щоб цей дорісок української культури виставити в Інституті для перегляду ширших кол українських і американських відвідувачів.

Адреса Інституту: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, N. Y. 10021. Tel.: BU 8-8660.

Відтати від оподаткування свої пожертви на цілі УІА.

Український Інститут Америки має 34 звичайних членів, 12 центральних організацій та 6 місцевих. Організації сплачують щороку по 25 дол. — і мають дорадний голос.

Після смерті першого президента Вол. Джуса одностайно вибрано на президента його сина, Теодора Джуса. Для характеристики нового президента УІА висвітлює загалом, що минулого тижня від Філадельфії і привіз експонат Українського Етнографічного Музею, щоб цей дорісок української культури виставити в Інституті для перегляду ширших кол українських і американських відвідувачів.

Адреса Інституту: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, N. Y. 10021. Tel.: BU 8-8660.

Відтати від оподаткування свої пожертви на цілі УІА.

Український Інститут Америки має 34 звичайних членів, 12 центральних організацій та 6 місцевих. Організації сплачують щороку по 25 дол. — і мають дорадний голос.

Після смерті першого президента Вол. Джуса одностайно вибрано на президента його сина, Теодора Джуса. Для характеристики нового президента УІА висвітлює загалом, що минулого тижня від Філадельфії і привіз експонат Українського Етнографічного Музею, щоб цей дорісок української культури виставити в Інституті для перегляду ширших кол українських і американських відвідувачів.

Адреса Інституту: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, N. Y. 10021. Tel.: BU 8-8660.

Відтати від оподаткування свої пожертви на цілі УІА.

Український Інститут Америки має 34 звичайних членів, 12 центральних організацій та 6 місцевих. Організації сплачують щороку по 25 дол. — і мають дорадний голос.

Після смерті першого президента Вол. Джуса одностайно вибрано на президента його сина, Теодора Джуса. Для характеристики нового президента УІА висвітлює загалом, що минулого тижня від Філадельфії і привіз експонат Українського Етнографічного Музею, щоб цей дорісок української культури виставити в Інституті для перегляду ширших кол українських і американських відвідувачів.

Адреса Інституту: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, N. Y. 10021. Tel.: BU 8-8660.

ки подавав присутнім, стас-до тримаються старішніста. Для людей бідних було дозволено заступати живу коро-ву хлібом, подібним до ко-рови.

Коровай на Волині „мас звержу плетінку „хребет“, по якому жрець колись про-вадив рукою. До коровай затикають „гілку“, звичайно обрізану вишневу галузку, яку обгортають золотом або срібним папером та прикра-шують квітами („рози“). До середини коровай, коли до-го місяць, складають дрібку срібну монету — на щастя тому, кому припаде. Коровай крас старший, не дорізує до споду й залишаючи спід-ню шкоринку, яку віддають музикантам („шкіра“). Ка-валки коровай, той, що рі-же, на ножі подає присутнім, стисло дотримуючись стар-шинства.

Як бачимо в обряді коро-вай, поминаючи пісн'я, які прийшли пізніше, маємо до-кладне повторення римської заступної жертви.

Еспанські власті погоди-лись видати вояки по генералі Гумберто Дельгадо тіло її во-ловка, вбитого в дотерев не-з'ясованих обставинах і невідомим злочинцями 13 лютого ц. р. біля прикордонного міс-течка Вільяна дель Фресо. Зате Португальські власті від-мовили вдові похоронити тіло названого генерала в його рід-ній Португалії, як хочеться по-літичної демонстрації. Генер. Гумберто Дельгадо був відомим португальським опозиці-ї свого часу кандидуваним на пре-зидента Португалії. Він жив у Південній Америці, але йав до Португалії, щоб там тай-ком стрілилися з своїми оди-душми. Такий похорон від-бувся в тому прикордонному еспанському містечку. Порту-гальська поліція арештувала 5-ох видатних діячів опозиції, які йшли на той похорон.

Карпатський Лещетарський Клуб Нью Йорк

— влаштовує —

в дні 25-го і 26-го вересня 1965 року на кортах „СОЮЗІВКИ“ ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

в подвійній грі ЧОЛОВІК та в МІШАНІЙ ГРІ за НАГОРОДИ уфудовані „СОЮЗІВКОЮ“ Початок змагань в СУБОТУ, 25-го ВЕРЕСНЯ о год. 9:30 рано Зголошення безпосередньо перед початком змагань.

Стейт Коннектикат!

В неділю, 19-го вересня 1965 р.

в год. 3:30 по полудні в залі ГОРОЖАНСЬКОГО КЛУБУ при 31 Whitmore Street — HARTFORD, Conn.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

Стейтвого Комітету Відділів УНС стейту Коннектикат

що в них повинні взяти участь всі члени Окружної Управи, Відділов урядові, конвенційні делегати та представники наступних Відділів УНСОюзу:

10, 12, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 254, 262, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

В програму Зборів ввійдуть:

1. Членська кампанія 1965 року.
2. Нові класи і поліпшення, впроваджені у забезпеченні УНСОюзу з липня 1965 року.
3. Організаційні справи відділів стейту Коннектикат.

В Зборах візьмуть участь:

ЯРОСЛАВ ГУК, головний радний УНСОюзу СТЕПАН ГАВРИШ, обласний організатор УНС До участі в Зборах запрошуємо також загал Союзного Членства та загал Українського Громадянства стейту Коннектикат.

ЗА СТЕПАНОВУ УПРАВУ:

Іван ТЕЛЮК голова Окр. Комітету Василь ГІЛА секретар Окр. Комітету

Окружний Комітет Відділів УНСОюзу в Клівленді і околиці

— влаштовує —

в п'ятницю, суботу і неділю, 17, 18 і 19-го вересня 1965 р.

в приміщенні

Українського Народного Дому

під числом 2255 Захід 14-та вулиця в КЛІВЛЕНДІ, Огайо

СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КУРС

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

ОРГАНІЗАТОРСЬКИЙ ВИШКІЛ:

1. Кваліфікації і обов'язки організатора УНСОюзу;
2. Як здобувати членів (Психологія забезпечення акції);
3. Організація членської кампанії (Техніка забезпечення акції);
4. Наш „товар“: роди забезпечення в УНСОюзі та їх добір і сполука;
5. Національна роль УНСОюзу в минулому і сучасному.

ПАНЕЛІ: 1. Національний момент в організуванні членів; 2. Господарський момент в організуванні членів; 3. Громадська і товариська діяльність Відділу.

ДОПОВІДАЧІ-ЛЕКТОРИ:

Ярослав ПАДОХ — головний секретар УНС Володимир СОХАН — асистент головного секретаря УНС Володимир ГІРНЯК — обласний організатор УНС До участі в Курсі зобов'язані Президенти, Секретарі, Касири й Організатори Відділів Окружні, а також і інші Відділові урядові та члени, що бажать працювати активно для Українського Народного Союзу.

ПОЧАТОК КУРСУ в П'ЯТНИЦЮ, 17-го ВЕРЕСНЯ о годині 7:30 веч.

В СУБОТУ ВЕЧЕРОМ відбудеться

ГОСТИНА

в часі якої відбудеться

РОЗДАЧА ЮВІЛЕННИХ СОЮЗОВИХ ВІДЗНАК

заслуженим членам-організаторам та спільна знімка учасників курсу. Для замісчених курсантів буде забезпечене приміщення.

Зголошення участі в Курсі просимо слати на адресу Голови Окружного Комітету: ДМИТРО ПИМАГАЛА, 4037 Riveredge Rd., Cleveland, Ohio або телефонічно на число: OR 1-8462

ОКРУЖНА УПРАВА

Увага! ОГОЛОШЕННЯ Увага!

ОСОБИ, ЩО ВАЖАЮТЬ

НАБУТИ ПАТЕНТ

на ВИРОБЛЮВАННЯ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ

європейського стилю, як усякі ковбаси, руляди, штурфаді, шинки, тощо (разом до 50 гатунків).

можуть звертатися до:

М. ПРИТУЛИ на адресу:

1087 Н. Маршфілд вулиця, Шікаго 22, Ілліной або на число телефону: AP 6-6878

Українська Музична Студія у Філадельфії, Па.

ПІЯНИСТКИ

мгр. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ

абсолютно славного на весь світ „Модартеум“ у Зальцбурзі (Австрія)

ОГОЛОШУЄ ВПИСИ

на шкільний рік 1965/66

для передшкільників, дітей у шкільному віці, молоді і старших.

Предмети навчання: фортеп'яно, теоретичні предмети. Свідчення, публічні виступи, концерти, річні пописи. Навчання відбувається за програмами славної „Музично-шкільної „Модартеум“ у Зальцбурзі, з приміщенням програм найкращих американських музичних шкіл.

Піаністка мгр. Наталія Котович від 15-ох літ викладає в одній із найкращих американських музичних шкіл у Філадельфії „Settlement Music School“ та останньою є членом учительського збору УМІ у Філадельфії.

Початок навчання 10-го вересня 1965 р.

По інформації й вписи прошу звертатися від 9 вересня ц. р. у вівторки і четверги від год. 4-8 веч. особисто на адресу:

856 N. Ringgold St. або телефонічно PO 3-6799

ТРАДИЦІЙНИЙ ВЖЕ ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ

СОЮЗОВИЙ ФЕСТИН НА СОЮЗІВЦІ

відбудеться цього року в суботу і неділю, 18-го і 19-го ВЕРЕСНЯ

Головна атракція: ВИБІР „МИСС СОЮЗІВКИ“ на 1966 рік.

До конкурсу можуть ставати українські дівчата у віці від 17 до 25 років. Членство в УНСОюзі є обов'язковою вимогою. „МИСС СО-ЮЗІВКА“, крім відзначень і почесей, має право до безкоштовного однотижневого побуту на Союзівці в найближчому сезоні, а її дві дружки зможуть провести там безкоштовно довільний кінець тижня.

У мистецькій програмі

виступить

танцювальна група

„ГОРЛИЦЯ“

з Трентону-Брістолу

під мистецьким керівництвом

Дмитра НАДРАГІ

та під протекторатом

245 і 362-го Відділів УНСОюзу,

виконуючи традиційні й

оригінально українські

народні танки та пісні

ПІСЛЯ ПРОГРАМИ

ВЕЛИКА ЗАБАВА

при звуках оркестри „АМОР“

Ірвін Е. Томпсон:

Гончаренко — патріот і політичний вигнанець

Це був правдивий каліфорнійський ранок, коли 19 членів релігійної молодечої організації вирушили на прощу до панотця Гончаренка.

Здавалося, що той день був призначений саме для цієї подорожі, і настрій людей все підносилося, коли вони йшли притирками п'ять або шість миль у великому автобусі, що його тягнули чотири коні.

Який красний стелився перед очима! Затока Сан Франсіска була так далеко, як сядало око.

Акри та акри очовували садів та фарм; тисячі притирок, як вкриті пасовищами, так захопили одного з хлопців, що він сказав у захваті: "Але ж бо це в Біблії!"

Можна було б списати не одну сторінку, описуючи цей чудовий красний, але я почав розповідати вам про о. Гончаренка.

Хто є о. Гончаренко? Найцікавіша людина у Пізній Каліфорнії!

Чи не вірите цьому? Зачекайте, поки я розкажу вам про нього.

З роду він є козак, губи-лець Кисва в Україні, вивчений на священника згідно з приписами Грецько-Православної Церкви. Він був вигнаний з рідної України і жив на заслання понад 50 років.

В чому ж був його злочин? Лише в тому, що він обманувачливо відкриває нагрозливо людське закріпачення в церкві й державі! За це він зазнав переслідувань та судових розправ, які можна було б порівняти з терніями перших християн. Ного motto є motto мученика: "Страждання є моя доля, а вбогість — моя слава".

В день наших відвідин він, кульгавий, підійшов до форі зустріти та привітати нас сердечними словами: "Заходьте, мої діти, заходьте". Ного довга біла борода, його хутра шапка і трохи похили плечі надавали йому високопосвященого вигляду біблійських патріархів.

Ному тепер близько 82 роки і його зір не є такий

Пам'яті о. д-ра Михайла Залеського

Риди нашої старої генерації рідшають. Ось не стало в живих бл. п. о. д-ра Михайла Залеського, який помер 1-го липня в Монтреалі в Канаді.

Життя покійного — це безперервна праця на вишньому полі для української молоді та української науки. Покійний був учнем Слуги Божого — Великого Митрополита Кир Андрія. Під його провідом Михайло Залеський приготувався до майбутньої праці у Христовому винограді на вишньому й науковому полі. А товаришем покійного був мученик за рідну віру, св. Церкву і Україну Кардинал Йосиф.

Час університетських студій о. Залеського (1910-14) — це час найвищої напруженості між українським народом і польськими політичними чинниками. Це час дозрівання держави, думки серед українського студентства. Це час посиленої акції царської Росії проти української церкви в Галичині, особливо на Лемківщині. Два чи три наші парохі на Лемківщині перейшли тоді на православ'я. В 1912-му році було між нашими богословами у Львові двісті членів української партії і 16 москвофілів. Богословів-народовців просили наші сестри.

була книжечка "Прийдіть до Христа".

Гончаренко говорив, що єдиний примірник, який він має, дорогий для нього і він не віддає його і за тисячу доларів.

Пізніше, протягом 8 років, він видавав "Аляска Геральд" двома мовами. На прохання уряду в Алясці він видав російсько-американський буквар для тубільних дітей. Видано 600 примірників коштом 200 доларів, але автор дістав лише 21.75 дол. за свою працю.

Були це оригінальні лекції. У третій лекції він говорить про повздержливість від алкоголю. Там були зображені п'ять пляшок під ряд, а під ними такі слова: "Тут ви бачите п'ять пляшок горілки. Це дитя, що дитини не будуть пити горілки, бо вони кажуть, що це є вогняна отрута. Дуже багато людей п'є горілку і тим нищать себе. Горілка розбещує людей і робить їх дуже поганими. Добрі люди ніколи не п'ють цієї отрути". Чи не є це досить добре навічання про повздержливість від алкоголю?

Панотець Гончаренко одержав освіту в Богословській Семінарії м. Кисва — на Україні. Цю Семінарію він закінчив із відзначенням і був посланий як дипломат до Атен в Грецію. Гончаренко читав нам по грецьки і перекладав нам своє звернення до грецького короля Юрія, який помер лише рік тому.

В Атехах його обвинуватили в зраді і намагалися заслати його до Сибіру. Але завдяки інтервенції британського амбасадора його звільнили і він перебував на волі в Константинополі. Пізніше він утік до Єрусалиму, і ця втеча була, як чудо. В Єрусалимі він відвідав Святий Гріб. Протягом двох тижнів він перебував у Єрусалимі, і це було дуже важко, бо Єрусалим — це місто, де не можна жити, якщо ти не єврей.

Зв'язок о. Гончаренка з Аляскою та з її купівлею від росіян є цікавий. Він був людиною, більше, ніж хто інший, яка вможливила невідомим росіянам стати людьми, гідними поваги.

Я бажав би мати більше часу, щоб розповісти вам усе про цю чудову людину, яка знає тринадцять або чотирнадцять мов: говорить ними і читає. Але не має часу на це.

Життя о. Гончаренка було сповнене служінням людству. Безперечно, корона слави висіла над людиною, найкращою країною, де немає пануючих жорстокостей, де панує правда. Кожен мусить бути кращим, коли пізнає таку людину, як о. Гончаренко.

Гайвард, Каліфорнія 14. X. 1914.

(З англійської мови перекладає Ф. Луїс)

і на рідній землі і в Німеччині й Канаді Покійний не тільки вчив алев й навчав. Навчав і умів алев в серці своїх слухачів-студентів замишляння до наукової і творчої праці.

Цих кілька слів найбудуть Тобі квітками незабудок на Твоєму могилі, Дорогий Товаришу, від Твоєї товаришів, яких вже не багато при житті лишилося, від Твоєї парохії і від Твоєї студентів. Я не міг виїхати до Монтреалю, щоб взяти участь в Твоєму похороні, то в день Твоєї похорони я відправив Службу Богу за спокій Твоєї душі. Також вислав на руки Кардинала Високопреосвященного Кир Йосифа до Риму скромну жертву 25 дол. на ціль, яка завжди під час Твоєї життя була Тобі так дорога — на український католицький університет в Римі. Нехай і Твоє ім'я, Дорогий Товаришу, з нагоди Твоєї відходу по вічну нагороду в хроніках цього ж університету буде записане.

Ці мої слова нехай будуть малюнком спробою з моєї сторони пошани Твоєю Дружину, яка вгинається під тягарем важкого хреста, і Твоєї доньки, яка "внука".

о. Марія-Роман Цурковський

Короткі вісті

У Будешт підбудується конференція коло 100 учнів та інженерів з 11-ох країн, заінтересованих у тому, щоб Дунай сполучив канали з різними великими річками у Німеччині та створити таким чином водну стіку аж до Балтики. Однак СРСР, Югославія, Румунія зобов'язувалися конференції, не хотіли поєднувати ролі Дунаю, як ріки, що сполучає ті держави з Чорним морем та, посередньо, Адріатиком.

В африканській Замбії, яка проголосила свою незалежність в жовтні минулого року, в усіх місцевостях позимовано назви вулиць, що їх вони мали з часів, коли Замбія була британською колонією. Північною Родесією. Головна вулиця в столиці Замбії Лусака, яка називалася вулицею Вадема Повелла, основана скатського руху, зветься тепер вулицею Чача: так кликали себе підпільні протирітські революціонери в Замбії.

До винайму
ТРИ (3) АПАРТАМЕНТИ
1 — 4 кімн. за \$70.00
1 — 4 кімн. за \$80.00
Новий мот., опал. включений в ціну. Секція Greenville в Jersey City, N. J.
Tel.: n. Blauye — 332-3757

Пізнє

Експресові Харчові пачки на Унраїні
НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 EAST 23rd STREET
NEW YORK, N.Y. 10010
Tel.: YU 2-1530
Відкрито понед.-п'ятницю 10-5:30, субота 10-1 по пол.

Пізнє

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. Найкраща доставка. Повна гарантія. Найнижчі ціни.
20 фт. пшен. муки \$14.90
40 фт. пшен. муки 22.80
20 фт. цукру 17.70
20 фт. рису 17.70
20 фт. сальдо 25.80
TYPЕ 417 \$34.75
10 фт. цукру, 10 фт. муки, 10 фт. рису, 10 фт. сальдо.
TYPЕ 419 \$39.50
20 фт. сальдо, 10 фт. цукру, 10 фт. рису.
TYPЕ 418 \$36.00
15 фт. пшен. муки, 4 фт. рису, 2 фт. масла, 3 фт. сальдо, 4 фт. вудженик, 1 фт. какао.
Жадаєте наших безплатних каталогів, з яких виберете багато більше стандартних пачок і сотні харчів.

Праця
HELP WANTED MALE

WANTED EXPERIENCED CHAIRER PLASTICS
Engraving Hobby Molds. Top pay, steady work & overtime.
PALMER PLASTICS
10720 Ave. D Brooklyn, N.Y.
Call NI 9-8870

TOOL & MOLD MAKER
Also MACHINIST
with plastic injection. Mold experience. Top rates. All benefits. Steady work with overtime.
Call N.J. 201 991-7750 or N.Y. 212 CO 7-8880

ASSISTANT CHIEF ENGINEER
Well established marine engineering firm offers opportunity for man interested in broad application of knowledge in Dynamic Structural Design — five years experience desired. Liberal Benefits. Equal Opportunity Employer. Send resume to or call.

Wellin Davit and Boat Division
500 Market Street
Perth Amboy, New Jersey
Attention Mr. Frank Snyder
(201) 826-4800

Праця
HELP WANTED FEMALE

ОПЕРАТОРКИ
Досвід. Секційна праця. Праця на швей. 35 год. тижнево. 2 тижні плат. вакації. Добра платня, постійна праця. Присми умови праці.
S. H. SPORTSWEAR
175 Powers Street
Brooklyn 11, NY EV 7-8387

ОПЕРАТОРКИ
Висока платня, постійна праця, 52 тижні впрод. Досвід. Секційна праця і на швей. при блузках, суконках і спортив. одязі. Ми добрі бося і раді добрим людям. Навіть, якщо тепер працюєте, повинні тепер застатися над цією нагодою для постійної праці і спільної дохідної організації. Зайдіть, переговоріть або телефонуйте:
MAR-JAY CO.
144 W. 27th St. N.Y.C.
OR 5-5755

Real Estate

Хочете купити або продати дім, бізнес, землю, зверніться до:
українського підприємства
TRIDENT REALTY CO.
88 Second Avenue
NEW YORK, N.Y.
Tel.: AL 4-2260

ОКАЗАННО НА ПРОДАЖ
6-кімнатний дім з олімпією озерами, один акр землі при гайбесі. Ціна: \$8,500; 70 акрів землі, річка по сусіді, при гарній асфальтованій дорозі. Ціна: \$8,500; 60 акрів землі, 600 фронту до гайбесу 209. Ціна: \$20,000.
Stephan OLEKSIW
P.O. Box 348, Kerkhousen, N.Y.
Honey — tel.: 914 626-7692

Пізнє

HAVEN HOMES
654 Hegeman Ave.
Russian Church Nearby
1 61. do Linden Blvd.
Honi 2 род. люксові
МУРОВАНИ ДОМИ
Близько парку, шкільн. кат. церк. 6 і 6 кімнат з 3 вел. спальнями в кожній помешканні. Викличен. підвал (walk-in). Мінімальна вплата згорн. Дуже малі кошти утримання. Близько скелетів, шкільн. "1 зона переїзду". Subway New Lots Line, зупинка Van Sicken. Показаний дім.
Tel.: NI 9-6384

EAST MEADOW — LONG ISLAND, CAPE COD
7 км. + лазничка, вел. кімнати, вик. плинний, гараж на 2 авто, олімп. озерами, патіо, стає з рікою, 80 х 100 площа. Близько, кожен акр, скелетів, шкільн. і церк. Доск. акції, треба оглянути, щоб оцінити, оглядини суботи і неділі, або на домовлення. Ціна \$18,990.
2349 York St. Near Prospect Avenue. CI 7-2518

MISCELLANEOUS

ГОРОВОДІ РОСЛИНИ
Тисові дерева і рододендрони. Всі розміри. Дуже помп. ціни.
Mrs. MARY DUBENNY
271 Siegel Street
Westbury, L.I., N.Y.
ED 3-1296
In New Cassel, Section of Westbury.

Праця
HELP WANTED MALE

MACHINISTS
Milling machine, cylindrical grinding, hand scraper; part or full time. Days only; all benefits.
H. P. PREIS ENGRAVING MACHINE CO.
651 U.S. Highway 22
Hillsdale, N.J.

Wanted for turret lathe and hand screw machine, vertical and horizontal milling; must be able to set up and work from blueprint; air-conditioned shop; paid hospitalization and other benefits.
JEZEK TOOL & MACHINE CO.
712 Broadway and 7th St.
Elizabeth, N.J.

New York City

ЮВЕЛІРИ
"PLATINUM RINGS"
Добра платня, постійна праця. Чиста "air cond." робота. Тел. цілий тиждень
212 PL 7-6140

KNITTER & WARPERS
on old type
RASCHEL MACHINE
COURT
KNITTING MILLS
126 10th St., Brooklyn, N.Y.
SO 8-1600

ВОДИ
Власник трактору.
ОПЕРАТОРИ
Місцеві достати.
Легка вага.
GL 4-2291

MECHANIC
Must be experienced working with orthopedic materials. Steady work, pleasant working conditions for our workers. Apply:
Winter Korn
ORTHOPEDIC APPLIANCES CO.
315 E. 83rd St., N.Y.C.

LATHE HANDS
Experienced or will train: — 4 to 12:30 P.M. Shift; Company Insurance, paid Blue Cross, hospital and surgical, paid vacation; Good working conditions. Apply in person:
VICTAULIC CO. of AMERICA
835 Lehigh Ave., Union, N.J.

TOOL AND DIE MAKER
1st class man for Company producing quick operations fastening devices. Excellent wage and benefits. Overtime.
CAMLOC FASTENER CORP.
Paramus, N.J. HU 9-4900
An equal opportunity employer

РІЗНОРОДНА
ФАБРИЧНА ПРАЦЯ
Всі юніонні бенефіти, виплати платні смети. Близько Крос, пенсії, вакації, хворобне, постійна праця з перевагами.
Tel.: 201 WAbash 5-2200
(Linden, N.J.)

SHEETMETAL MECHANICS
POWER PRESS OPERATORS
HAMMER MEN
Call 516 333-8660
HUGHES TREITLER MFG. CORP.
300 Endo Blvd., Garden City, LI

LATHE OPERATORS
Engine set-up and operate. Overtime. Paid holidays and benefits. Apply:
HENZE INSTRUMENTS AND VALVE INC.
201 Harrison St. Hoboken, N.J.

FABRICATOR
Printed circuit experience pref. MACHINIST
With tool making ability. GENERAL FACTORY WORK All must be reliable
INDUSTRIAL CIRCUIT CO.
99 Main Avenue
East Paterson, N.J. 797-6811

MACHINISTS
2nd Class
Experienced in milling, late work, sheet metal, etc.
Call 241-3300, Mr. Somerville
AUSTIN ELECTRONICS
450 W. 1st ave., Roselle, N.J.
An equal opportunity employer

WIREMEN
All Classes & Trinees
Familiar w/chassis, cables, harnessing, etc.
Call 241-3300, Mr. Somerville
AUSTIN ELECTRONICS
450 W. 1st ave., Roselle, N.J.
An equal opportunity employer

PARCA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 5-3550, New York City
Всі листові замовлення точно виконують АРКА.

Piano

Українсько-Високоє Вироб
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — вилася
НАДАЛИ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧОВІ Різном. авт. холодильники, телевізори, машини до праці і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Неділі від 10-00 ранку до 3-00 по пол.

Збори Відділів
УНСоюзу

СЕРЕДА,
15-го ВЕРЕСНЯ 1965 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячний збори Т-ва Клуб Поступовий — 7-го Вільд. в год. 7-й веч. в УНДомі при 96 Fleet St. Також просимо посприяти про нових членів до УНСоюзу. — Упрва.

П'ЯТНИЦЯ,
17-го ВЕРЕСНЯ 1965 р.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, Па. Принимання вкладок 397 Вільд. буд. 17 вересня під ч. 5020 Йорк Ровд. від год. 7-8 веч. в суботу 18 вересня під ч. 847 Н. Френклін вул. від год. 3-4 по пол. — О. Шторгін, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячний збори Т-ва Січ — 17-го Вільд. о год. 6-й веч. в УНДомі при 90-96 Фліт вул. Просимо членів прийти на збори, та погладити свої членські справи. — Д. Дидик, секр.

Business
Opportunity

НА ПРОДАЖ
ГРОСЕРІЯ
І ДЕПКАТЕССЕН
218 E. 5th St. New York, N.Y.
По більшій інформації телефонуйте:
AL 4-5852

Купуйте в підприємстві, що оголошується в "Свободі"

Funeral Directors

Theodore WOLNIN, Inc.
Директор.
Похоронний Завантаження
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 6-4257
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в БРОНКС, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ЦІННИЙ ДАРУНОК
ПЕРЕДПЛАТА
„СВОБОДИ“
ДЛЯ ВАШИХ
РІДНИХ, ПРИЯТЕЛІВ та ЗНАЙОМИХ
Річна передплата тільки \$12.00
Канада, Джерзі Сіті і закордоння — \$14.00
Замовлення залучуючи чек або моні ордер слати
„СВОБОДА“, 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. 07303

КНИГАРНЯ „СВОБОДА“	
приймає замовлення і вилася за попереднім надісланим належності (чек, поштовий переказ) такі книжки:	
СЛОВО — Збірник українських письменників у екзильн. Ч. 2. Тверда оправа, сторінок 400	\$6.50
Д-р Матвій Стахів: УКРАЇНА В ДОВІ ДИРЕКТОРИ. Том 5. Директорія і антапта, сторінок 248.	
М'яка оправа	2.50
Тверда оправа	3.50
В. Т. Несторович: СЕРЦЯ І ВУРВІ. Роман-репортаж. Сторінок 468. М'яка оправа	6.00
Тверда оправа	6.80
В. Никольський: ПІЛІХАМИ НАШИХ ПРОЦАН. Проповіді про чудотворні ікони Божої Матері. Стор. 193.	2.00
В. Андрій Кунцак: В ОБИМКАХ МАТЕРІВ. Стор. 259.	
Тверда оправа	3.00
Д-р Ст. Ріпецький: БІБЛІОГРАФІЯ ДЖЕРЕЛ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРЕЛЬЦІВ. Сторінок 115	2.00
Д-р Лука Луцич: СЛІДАМИ СТРЕЛЬЦЬКОЇ КАВАЛЕРІЇ. Д-р Тимотей Мацьків: 3-НАД ДНІСТРА НА КАНАДІЙСЬКІ ПРЕРІИ. Стор. 208	1.00
Д-р М. Соломий Цьорох (монахи Василянка): ПОГЛЯД НА ІСТОРІЮ ТА ВИХОВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МОНАХІНЬ ВАСИЛЯНОК. Сторінок 256.	3.00
Людмила Коваленко: РІК 2245	5.00
Людмила Коваленко: СТЕПОВІ ОБРИ. Перта книжка великої трилогії. Тверда оправа	2.25
М'яка оправа	3.75
Марія Пастернак: УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІИ. Стор. 238. Тверда оправа	2.25
М. Погійний-Угорчак: ПРИГОДИ КОТИКА МУРЧИКА. Кольорові Ілюстрації	3.50
	1.00